

بررسی سطح درمانی (سرمی و ادراری) ونکومایسین در بیماران CKD و ارتباط آن با عوارض دارویی آن

مهدیه عزتی¹، علی گوهری²، ملیحه یارمحمدی²، مجید میرمحمدخانی³

1. دستیار تخصصی داخلی، کمیته تحقیقات دانشجویی، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سمنان، ایران
 2. استادیار، گروه داخلی، دانشکده پزشکی، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سمنان، ایران
 3. دانشیار، مرکز تحقیقات عوامل اجتماعی مؤثر بر سلامت، دانشگاه علوم پزشکی سمنان، سمنان، ایران
- مؤلف مسئول: ملیحه یار محمدی - آدرس: سمنان - شهرک گلستان - دانشگاه علوم پزشکی سمنان - مرکز آموزشی پژوهشی و درمانی کوثر

مقدمه و هدف: ونکومایسین یک آنتی‌بیوتیک پرمصرف و در عین حال همراه با نفروتوکسیسیته بوده و با توجه به اهمیت پیشگیری از عوارض در کاهش هزینه‌ها و نیز مرگ و میر ناشی از عوارض لازم است تا عوارض نفروتوکسیک در بیماران CKD مورد بررسی دقیق قرار گیرد. مطالعه حاضر جهت بررسی عوارض نفروتوکسیک ونکومایسین در بیماران CKD به منظور یافتن دوز ایمن دارو طراحی گردید.

مواد و روش‌ها: در یک مطالعه مقطعی، توصیفی تحلیلی بیماران تحت همودیالیز که دریافت حداقل یک گرم ونکومایسین در دوره درمان به مدت 48 ساعت داشتند جهت سنجش سطح ونکومایسین به روش کروماتوگرافی مایع با کیفیت بالا (HPLC) مورد بررسی قرار گرفتند. داده‌ها، به کمک آزمون‌های آماری t متغیرهای کمی و ضریب همبستگی پیرسون و اسپیرمن، برای متغیرهای کیفی، مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفتند. در تمام آزمون‌ها، سطح اطمینان برابر با 95 درصد و سطح معنی‌داری کمتر از 5 درصد در نظر گرفته شد.

یافته‌ها: از 24 بیمار تحت همودیالیز دریافت‌کننده ونکومایسین 6 نفر زن و مابقی مرد بودند. میانگین سن بیماران $58/29 \pm 18/5$ (16-85 سال) بود. میانگین

شاخص توده بدنی بیماران $24/01 \pm 3/3$ ($16/79 - 31/07$ ~~کیلوگرم بر متر مربع~~) بود. میانگین سطح ونکومایسین بیماران مورد بررسی $33/00 \pm 12/4$ ($15/1 - 57/0$ $\mu\text{g/ml}$) بود. بیش از نیمی از بیماران سطح ونکومایسین در حد نرمال ($40-25$ $\mu\text{g/ml}$) داشتند. بین میانگین سن جنسیت و میانگین شاخص توده بدنی و سطح ونکومایسین همبستگی معنی‌داری مشاهده نشد (به ترتیب: $r=-0/028$ ، $r=-0/108$ ، $P=0/897$ و $P=0/739$ ، $r=0/015$ ، $P=0/945$).

نتیجه‌گیری: سطح ونکومایسین در بیشتر بیماران تحت همودیالیز بدون ارتباط با سن، جنسیت و شاخص توده بدنی، در محدوده نرمال بوده و در مجموع دوز تجویز شده برای بیماران همودیالیزی مناسب بوده و سطح پلاسمایی دارو در حد مطلوب رسیده است. دوز تجویز شده در بیماران مورد مطالعه ما عوارضی نیز در پی نداشته است.

واژگان کلیدی: سمیت کلیوی، ونکومایسین، همودیالیز، بیماری مزمن کلیوی

ایمیل ارائه دهنده: malihehyarmohamadi@yahoo.com